

Dr hab. inż. Jacek Borowski
profesor nadzwyczajny SGGW
dendrolog
Al. Dzieci Polskich 51
04-730 Warszawa

Warszawa 09. 12. 2013.

Ekspertyza dendrologiczna stanu klonu srebrzystego oznaczonego nr d843 w Ogrodzie Krasieńskich w Warszawie

Ekspertyza wykonana na zlecenie Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków. Dotyczy stanu i wskazań co do dalszego postępowania z klonem srebrzystym (*Acer saccharinum* Ehrh.), oznaczonym według dostarczonej mapki inwentaryzacyjnej numerem d843, a rosnącym a poblizu stawu w Ogrodzie Krasieńskich w Warszawie

Ekspertyza na podstawie oględzin i badań wykonanych w dniu 9. 12. 2013 r.

Analizowane drzewo to klon srebrzysty (*Acer saccharinum*) w o dużych rozmiarach i w zaawansowanym jak na gatunek wieku.

Drzewo miało skracane konary i gałęzie, zapewne z powodu ich zamierania (fot. 1). Obecnie na konarach widoczne są liczne krzewy jemioty. Od wysokości ok. 2m do ponad 4 m widoczny jest duży ubytek powstały w wyniku wyłamania się jednego z konarów od strony południowo-zachodniej. Od strony północno-zachodniej widoczne jest pęknięcie z wyciekami u podstawy pnia (fot. 3). Pęknięcie dochodzi spiralnie do opisanego wyżej ubytku (wypróchnienia), w tym miejscu widoczne jest wyraźne przesunięcie warstw pękniętego drewna względem siebie, co wskazuje na początek procesu rozłamywania się pnia. Duży ubytek sięga w dół, prawdopodobnie do miejsca gdzie widoczny jest wyciek.

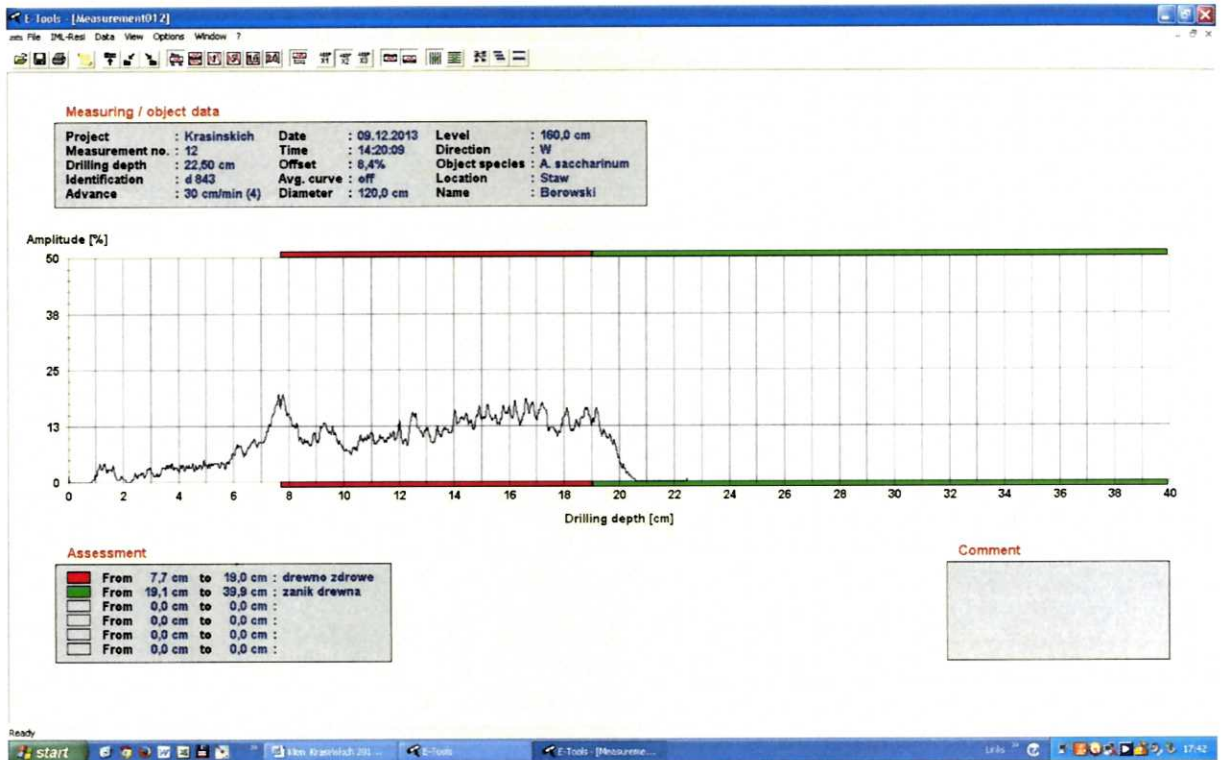
Ze względu na wartość kompozycyjną klonu i jednocześnie jego zły stan przeprowadziłem badania rezystograficzne. Wykazały one, że duży ubytek i wypróchnienie, sięga niższych partii pnia (rys. 1, 2). W dwóch miejscach, gdzie przeprowadzono nawierty, grubość warstwy zdrowego drewna w stosunku do wielkości drzewa i średnicy pnia była bardzo niewielka. Na wysokości 1,6 m, pod pęknięciem, wyniosła ok. 10 cm, a nieco powyżej na wysokości 1,9 m, było tylko około 7 cm zmurszałego, osłabionego drewna. Na obrzeżu wypróchnienia widoczne są resztki owocników grzybów, które w obecnym stanie są nie do rozpoznania. W pęknięciu widoczne są ślady działania owadów drążących drewno.

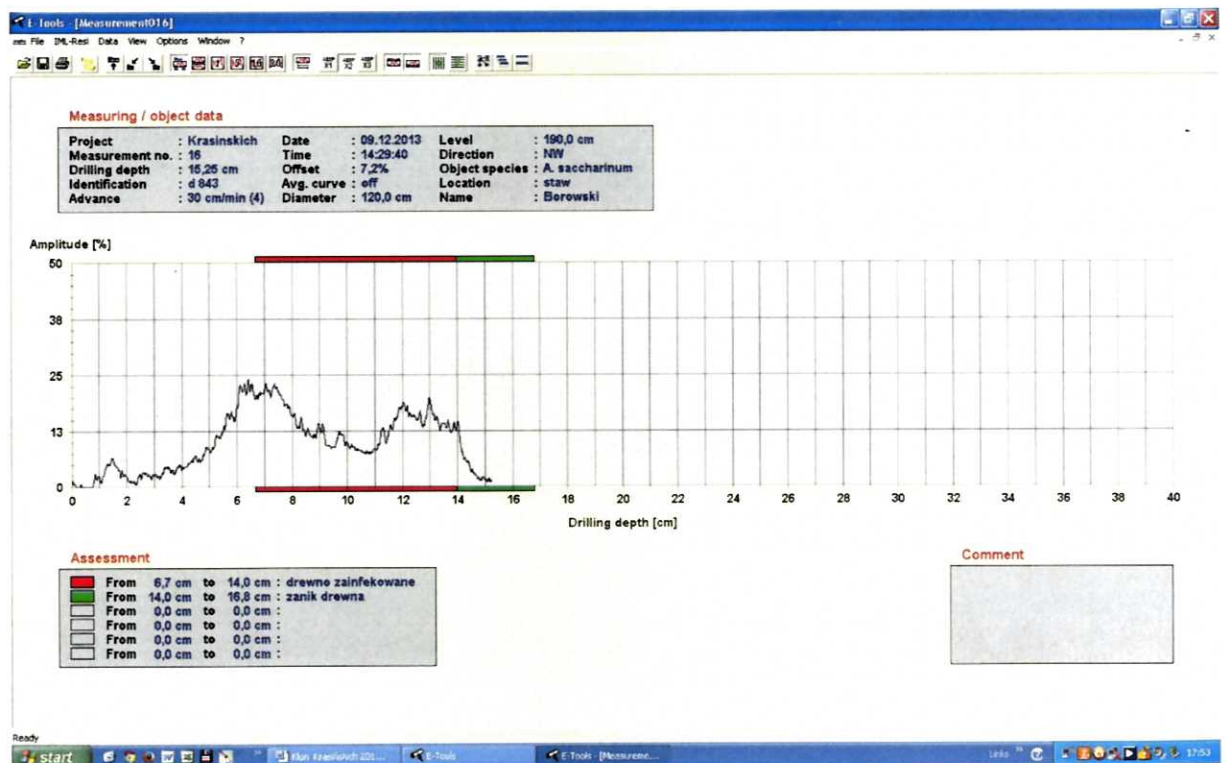
Fot. 1, 2. Ogólny widok klonu srebrzystego, widoczne skracane konary i jemiola w koronie (po lewej)
oraz duży ubytek w miejscu po wyłamany konarze (po prawej)

Fot. 3, 4. Pęknięcie pnia od strony północno-zachodniej po lewej,
oraz przesunięcie warstw drewna w miejscu połączenia pęknięcia z ubytkiem (po prawej)

Rys. 1. Wykres oporowy pnia klonu srebrzystego nr d843 w Ogrodzie Krasieńskich, widoczne ok. 10 cm w miarę zdrowego drewna w miejscu nawiertu, od głębokości ok. 19 cm całkowity zanik drewna

Rys. 2. Wykres oporowy pnia klonu srebrzystego nr d843 w Ogrodzie Krasieńskich (pod ubytkiem), widoczne zaledwie ok. 7 cm zmuszałego-osłabionego drewna w miejscu nawiertu

Wnioski i podsumowanie

- analizowany klon jest w złym stanie ogólnym,
- jak na klon srebrzysty jest już osobnikiem starym i trwałość jego drewna z pewnością uległa zmniejszeniu,
- ubytek w pniu ma bardzo duże rozmiary, sięgające prawie 50 % obwodu
- w miejscach nawiertów wykazano znikomą grubość drewna pnia, w drugim przypadku, było to drewno o bardzo zmniejszonej wytrzymałości mechanicznej. Taki stan pnia grozi jego złamaniem,
- szczególnie niepokojące jest przemieszczenie się warstw drewna w pęknięciu, wskazuje to na początek rozłamywania (rozszczepiania) pnia,
- drewno klonu srebrzystego jest zainfekowane przez grzyby, w pęknięciu widać również ślady działania owadów drążących drewno,

Biorąc pod uwagę przedstawione fakty stwierdzam, że klon srebrzysty o numerze d843, rosnący w Ogrodzie Krasieńskich jest drzewem niebezpiecznym dla ludzi i ich mienia. Ze względu na ogólny stan drzewa, nie widzę możliwości wykonania prac, które poprawiłyby istniejącą sytuację.

Jacek Borowski